

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 17 grudnia 2008 r. (22.12)
(OR. fr)**

17175/08

**PESC 1697
CODUN 61**

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretariat Generalny
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady i projekt Kodeksu postępowania dotyczący działań w przestrzeni kosmicznej

Delegacje otrzymują w załączeniu załączniki zatwierdzone przez Radę 8-9 grudnia 2008 r.:

- w załączniku I – konkluzje Rady w sprawie projektu Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej;
- w załączniku II – tekst projektu Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej, który ma być stosowany jako podstawy konsultacji z krajami trzecimi.

**Konkluzje Rady w sprawie projektu
Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej
zatwierdzone przez Radę 8-9 grudnia 2008 r.**

Rada uważa, że zwiększenie bezpieczeństwa działań w przestrzeni kosmicznej jest niezwykle ważne w kontekście prowadzenia coraz szerszych działań kosmicznych na rzecz rozwoju i bezpieczeństwa państw. Jest to jeden z celów europejskiej polityki kosmicznej.

Rada popiera przedstawiony w załączniku projekt Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej, opracowany przez Unię Europejską; kodeks ten przewiduje uczestnictwo państw na zasadzie dobrowolności i obejmuje środki w zakresie przejrzystości i budowy zaufania, a jego projekt będzie stanowił podstawę konsultacji z głównymi państwami trzecimi prowadzącymi działania kosmiczne lub zainteresowanymi przestrzenią kosmiczną i ma przekształcić się w tekst, który będzie mogło zaakceptować jak najwięcej państw.

PROJEKT
KODEKS POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCY DZIAŁAŃ
W PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

Zatwierdzony przez Radę 8-9 grudnia 2008 r.

Preambuła

Umawiające się państwa,

stwierdzając, że wszystkie państwa powinny aktywnie uczestniczyć w propagowaniu i zacieśnianiu współpracy międzynarodowej dotyczącej działań związanych z badaniem i wykorzystywaniem przestrzeni kosmicznej do celów pokojowych (zwanym dalej „działaniami w przestrzeni kosmicznej”);

uznając konieczność jak najszerzego uczestnictwa w odpowiednich obowiązujących instrumentach międzynarodowych, które propagują pokojowe wykorzystanie przestrzeni kosmicznej, aby sprostać pojawiającym się wyzwaniom;

przekonane, że korzystanie z obecnych technologii kosmicznych, telekomunikacji satelitarnej oraz ich zastosowań niesie ze sobą ważne skutki dla gospodarczego, społecznego i kulturalnego rozwoju narodów;

uznając ponadto, że potencjał służący do działania w przestrzeni kosmicznej – w tym związane z nim segmenty naziemne i kosmiczne oraz łącza wspomagające – mają kluczowe znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa narodowego oraz utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego;

przypominając inicjatywy mające na celu propagowanie w ramach współpracy międzynarodowej pokojowego i bezpiecznego środowiska przestrzeni kosmicznej;

przypominając, jak duże znaczenie ma opracowanie środków w zakresie przejrzystości i budowy zaufania dotyczących działalności w przestrzeni kosmicznej;

biorąc pod uwagę fakt, że śmieci kosmiczne mogą stanowić zagrożenie dla działań w przestrzeni kosmicznej i mogą potencjalnie ograniczać efektywne rozmieszczanie i wykorzystywanie powiązanego potencjału służącego do działania w przestrzeni kosmicznej;

potwierdzając swoje zobowiązanie do pokojowego rozstrzygania wszelkich sporów dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej;

uznając, że kompleksowe podejście do bezpieczeństwa i ochrony w przestrzeni kosmicznej powinno opierać się na następujących zasadach: (i) swoboda dostępu do przestrzeni kosmicznej w celach pokojowych; (ii) zachowanie bezpieczeństwa i integralności obiektów kosmicznych znajdujących się na orbicie; (iii) należyte uwzględnianie uzasadnionych interesów obronnych państw;

mając świadomość, że kompleksowy kodeks obejmujący środki w zakresie przejrzystości i budowy zaufania może przyczynić się do propagowania jednolitego i precyzyjnego rozumienia;

przyjmują następujący kodeks (zwany dalej „kodeksem”)

I. Podstawowe zasady i cele

1. Cel i zakres zastosowania

- 1.1.** Celem niniejszego kodeksu jest wzmocnienie bezpieczeństwa, ochrony i przewidywalności działań w przestrzeni kosmicznej dla wszystkich.
- 1.2.** Niniejszy kodeks ma zastosowanie do wszystkich działań w przestrzeni kosmicznej prowadzonych przez jedno z umawiających się państw lub wspólnie z innym państwem (innymi państwami) lub przez podmioty pozarządowe pod zwierzchnictwem jednego z umawiających się państw, w tym do działań prowadzonych w ramach międzynarodowych organizacji międzyrządowych.
- 1.3.** Niniejszy kodeks, gromadząc nowe najlepsze wzorce, stanowi wkład w środki w zakresie przejrzystości i budowy zaufania oraz uzupełnia odpowiednie istniejące ramy regulujące prowadzenie działań w przestrzeni kosmicznej.
- 1.4.** Przystąpienie do niniejszego kodeksu oraz zawartych w nim środków jest dobrowolne i jest otwarte dla wszystkich państw.

2. Zasady ogólne

Umawiające się państwa zobowiązują się przestrzegać następujących zasad:

- swoboda dostępu do przestrzeni kosmicznej, do jej badania i wykorzystania oraz posługiwania się obiektami kosmicznymi bez zakłóceń w celach pokojowych, przy pełnym poszanowaniu bezpieczeństwa, ochrony i integralności obiektów kosmicznych znajdujących się na orbicie;

- niezbywalne indywidualne lub zbiorowe prawo do samoobrony zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych;
- odpowiedzialność państw za podejmowanie wszystkich odpowiednich środków i za współpracę w dobrej wierze w celu zapobiegania powstawaniu szkodliwych zakłóceń przy prowadzeniu działań w przestrzeni kosmicznej;
- odpowiedzialność państw przy prowadzeniu działań naukowych, komercyjnych i wojskowych za promowanie pokojowego badania i wykorzystania przestrzeni kosmicznej oraz za podejmowanie wszystkich odpowiednich środków niezbędnych do tego, aby nie dopuścić do przekształcenia przestrzeni kosmicznej w obszar konfliktu.

3. Przestrzeganie i propagowanie traktatów, konwencji oraz innych zobowiązań dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej

3.1. Umawiające się państwa potwierdzają swoje zobowiązanie do:

- przestrzegania obowiązujących ram prawnych dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej;
- dokonywania postępów w przyjmowaniu i wdrażaniu:
 - a) odpowiednich istniejących ram regulujących działania w przestrzeni kosmicznej, wśród których znajdują się:
 - Układ o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej łącznie z Księżycem i innymi ciałami niebieskimi (1967);
 - Umowa o ratowaniu kosmonautów, powrocie kosmonautów i zwrocie obiektów wypuszczonych w przestrzeń kosmiczną (1968);

- Konwencja o międzynarodowej odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez obiekty kosmiczne (1972);
 - Konwencja w sprawie rejestracji obiektów wyrzuconych w przestrzeń kosmiczną (1975);
 - Konstytucja i konwencja Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz jego przepisy dotyczące łączności radiowej (2002);
 - Układ o zakazie prób broni nuklearnej w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą (1963) oraz Traktat o całkowitym zakazie prób jądrowych (1996);
 - Międzynarodowy kodeks postępowania przeciwko proliferacji rakiet balistycznych (2002);
- b) deklaracji i zasad, wśród których znajdują się:
- Deklaracja o zasadach prawnych działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej, zgodnie z rezolucją 1962 (XVIII) Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
 - Zasady dotyczące wykorzystania energii nuklearnej w przestrzeni kosmicznej, zgodnie z rezolucją 47/68 Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
 - Deklaracja o międzynarodowej współpracy w badaniach i użytkowaniu przestrzeni kosmicznej dla dobra i w interesie wszystkich państw, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb krajów rozwijających się, zgodnie z rezolucją 51/122 Zgromadzenia Ogólnego ONZ;

- Zalecenia w sprawie postępowania państw i organizacji międzynarodowych przy rejestrowaniu obiektów kosmicznych, zgodnie z rezolucją 62/101 Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
- Wskazówki dotyczące unieszkodliwiania śmieci kosmicznych sporządzone przez Komitet ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej, zgodnie z rezolucją 62/217 Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

3.2. Umawiające się państwa potwierdzają również swoje poparcie dla podjęcia skoordynowanych wysiłków na rzecz propagowania powszechnego przystępowania do wspomnianych wyżej instrumentów.

II. Środki ogólne

4. Środki dotyczące operacji kosmicznych

- 4.1.** Umawiające państwa ustanowią i wprowadzą krajowe polityki i procedury, które zminimalizują możliwość wystąpienia wypadków w przestrzeni kosmicznej, kolizji między obiektami kosmicznymi lub wszelkich form szkodliwego zakłócania prawa innych państw do pokojowego badania i wykorzystania przestrzeni kosmicznej.
- 4.2.** Umawiające się państwa, prowadząc działania w przestrzeni kosmicznej:
- powstrzymają się od wszelkich celowych działań, które spowodują lub mogą spowodować – bezpośrednio lub pośrednio – uszkodzenie lub zniszczenie obiektów kosmicznych, chyba że działania takie będą prowadzone w celu ograniczenia produkcji śmieci kosmicznych lub będą uzasadnione ważnymi względami bezpieczeństwa;

- podejmą odpowiednie kroki w celu zminimalizowania ryzyka kolizji;
- będą stosować i wdrażać wszystkie zalecenia i rozporządzenia w sprawie przydziału widm radiowych i pozycji orbitalnych wydane przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny.

4.3. Umawiające się państwa zgadzają się podjąć wszystkie uzasadnione środki, dzięki którym można będzie zminimalizować ryzyko kolizji przy wykonywaniu manewrów obiektami kosmicznymi w przestrzeni kosmicznej – np. w celu zaopatrzenia stacji kosmicznych, naprawy obiektów kosmicznych, ograniczenia ilości śmieci, przywrócenia pozycji obiektów kosmicznych.

4.4. Umawiające się państwa postanawiają propagować opracowanie wytycznych dla działań w przestrzeni kosmicznej na odpowiednich forach w celu ochrony bezpieczeństwa operacji w przestrzeni kosmicznej oraz długofalowej stabilności działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej.

5. Środki dotyczące kontroli i ograniczania ilości śmieci kosmicznych

Aby kontrolować ilość śmieci kosmicznych krążących w przestrzeni kosmicznej i ograniczać ich skutki, umawiające się państwa:

- powstrzymają się od celowego niszczenia obiektów kosmicznych znajdujących się na orbicie lub od innych szkodliwych działań, które mogą spowodować powstanie trwałych śmieci kosmicznych;
- przyjmą zgodnie z ustawodawstwem krajowym odpowiednie polityki i procedury w celu wdrożenia Wskazówek dotyczących unieszkodliwiania śmieci kosmicznych sporządzonych przez Komitet ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej, które to wskazówki zostały wprowadzone rezolucją 62/217 Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

III. Mechanizmy współpracy

6. Powiadamianie o działaniach w przestrzeni kosmicznej

6.1. Umawiające się państwa zobowiązują się powiadamiać w terminowy sposób w najszerszym możliwym zakresie wszystkie umawiające się państwa, których może to dotyczyć, o działaniach w przestrzeni kosmicznej, które są istotne z punktu widzenia niniejszego kodeksu, w tym między innymi o:

- planowanych manewrach, które spowodować mogą niebezpieczne zbliżenie się do obiektów kosmicznych;
- zmianach orbity i wejściu w atmosferę, jak również o innych istotnych parametrach orbitalnych;
- kolizjach lub wypadkach, które miały miejsce;
- nieprawidłowym działaniu obiektów kosmicznych umieszczonych na orbicie, wiążącym się ze znacznym ryzykiem wejścia w atmosferę lub spowodowania kolizji na orbicie.

6.2. Umawiające się państwa potwierdzają swoje zobowiązanie do przestrzegania Zasad dotyczących wykorzystania energii nuklearnej w przestrzeni kosmicznej, o których mowa w rezolucji 47/68 Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

7. Rejestracja obiektów kosmicznych

Umawiające się państwa zobowiązują się do rejestrowania obiektów kosmicznych zgodnie z Konwencją w sprawie rejestracji obiektów wyrzuconych w przestrzeń kosmiczną oraz do przedkładania Sekretarzowi Generalnemu ONZ odpowiednich danych, o których mowa w tej konwencji oraz w określonych w rezolucji 62/101 Zgromadzenia Ogólnego ONZ Zaleceniach w sprawie postępowania państw i organizacji międzynarodowych przy rejestrowaniu obiektów kosmicznych.

8. Informacja na temat działań w przestrzeni kosmicznej

8.1. Umawiające się państwa zobowiązują się do dzielenia się co roku oraz w miarę dostępności informacjami na temat:

- krajowych polityk i strategii dotyczących przestrzeni kosmicznej, w tym podstawowych celów w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa i obrony;
- krajowych polityk i procedur dotyczących przestrzeni kosmicznej, które mają zapobiec możliwości wystąpienia wypadków, kolizji lub innych form szkodliwych zakłóceń lub też mają zminimalizować taką możliwość;
- krajowych polityk i procedur dotyczących przestrzeni kosmicznej, które mają ograniczyć do minimum produkcję śmieci kosmicznych;
- wysiłków podjętych w związku z propagowaniem powszechnego uczestnictwa w prawnych i politycznych instrumentach regulacyjnych dotyczących działalności w przestrzeni kosmicznej.

8.2. Umawiające się państwa mogą również rozważyć terminowe dostarczanie innym umawiającym się państwom lub podmiotom prywatnym informacji na temat warunków panujących w przestrzeni kosmicznej lub prognoz w tym zakresie przy wykorzystaniu krajowych środków monitorowania sytuacji w przestrzeni kosmicznej.

9. Mechanizm konsultacji

9.1. Bez uszczerbku dla obowiązujących mechanizmów konsultacji, o których mowa w art. IX układu o przestrzeni kosmicznej z roku 1967 oraz w art. 56 konstytucji MZT, umawiające się państwa zdecydowały o utworzeniu następującego mechanizmu konsultacji:

- umawiające się państwo, które ma powody przypuszczać, że niektóre działania w przestrzeni kosmicznej prowadzone przez jedno lub więcej umawiających się państw są lub mogą być sprzeczne z założeniami niniejszego kodeksu, może wystąpić o konsultacje służące znalezieniu możliwych do zaakceptowania rozwiązań w zakresie środków, które należy przyjąć, aby zapobiec związanemu z tymi działaniami zagrożeniu lub aby takie zagrożenie zminimalizować;
- umawiające się państwa biorące udział w procesie konsultacji ustalą ramy czasowe odpowiadające skali czasowej zidentyfikowanego zagrożenia, które doprowadziło do rozpoczęcia konsultacji;
- prawo do udziału w konsultacjach ma każde umawiające się państwo, którego może dotyczyć dane zagrożenie i które wystąpi o udział w takich konsultacjach;
- umawiające się państwa, które uczestniczą w konsultacjach, dążą do wypracowania rozwiązań w oparciu o sprawiedliwe wyważenie interesów.

9.2. Ponadto umawiające się państwa mogą zaproponować utworzenie mechanizmu prowadzenia dochodzeń w związku ze stwierdzonymi incydentami, które mają wpływ na obiekty kosmiczne. Mechanizm ten, który zostanie uzgodniony na późniejszym etapie, może opierać się na informacjach krajowych lub krajowych środkach w zakresie prowadzenia dochodzeń udostępnionych dobrowolnie przez umawiające się państwa oraz na panelu uznanych na arenie międzynarodowej ekspertów, którzy przeprowadzą dochodzenie.

IV. Aspekty organizacyjne

10. Odbywające się co dwa lata posiedzenie umawiających się państw

10.1. Umawiające się państwa postanawiają odbywać posiedzenia co dwa lata lub z uzgodnioną przez siebie z częstotliwością; na posiedzeniach tych będą definiować niniejszy kodeks, dokonywać jego przeglądu oraz dalej go rozwijać, a także zapewniać jego skuteczne wdrażanie. Plan takich odbywających się co dwa lata posiedzeń może obejmować (i) przegląd wdrażania kodeksu, (ii) zmiany kodeksu oraz (iii) dodatkowe środki, których wprowadzenie wydaje się konieczne.

10.2. Decyzje będą podejmowane w formie konsensusu umawiających się państw obecnych na posiedzeniu.

11. Centralny punkt kontaktowy

Umawiające się państwa wyznaczą centralny punkt kontaktowy, który będzie:

- przyjmował i ogłaszał przystąpienie kolejnych państw;
- prowadził elektroniczny system wymiany informacji;
- pełnił funkcję sekretariatu w trakcie odbywających się co dwa lata posiedzeń umawiających się państw;
- wykonywał inne zadania uzgodnione przez umawiające się państwa.

12. Baza danych zawierająca informacje na temat działań w przestrzeni kosmicznej

Umawiające się państwa stworzą elektroniczną bazę danych, która ma służyć:

- gromadzeniu i przesyłaniu powiadomień i informacji przedkładanych zgodnie z przepisami niniejszego kodeksu;
- przekazywaniu wniosków o konsultacje.

* * *

Załącznik
(Wykaz umawiających się państw)
